

Λατινικά Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

(ΜΑΘ. 36-50)

A. Να μεταφράσετε στη νεοελληνική τα δύο πρώτα αποσπάσματα.

A. [...] tantus furor omnes invaserat, ut pugnare cuperent, etsi ego clamabam nihil esse bello civili miserius. [...] Bellorum enim civilium exitus tales sunt semper, ut non solum ea fiant, quae velit victor, sed etiam ut victor obsequatur iis, quorum auxilio victoria parta sit.

.....

B. Quin, homo inepte, taces, ut consequaris, quod vis? Sed antiquitatem tibi placere dicis, quod honesta et bona et modesta sit. Sic ergo vive, ut viri antiqui, sed sic loquere, ut viri aetatis nostrae; atque id quod a C. Caesare scriptum est, habe semper in memoria et in pectore:

.....

Γ. Cum Servius Sulpicius Galba et Aurelius Cotta consules in senatu contenderent uter adversus Viriathum in Hispaniam mitteretur, magna inter patres conscriptos dissensio erat, aliis pro Galba et aliis pro Cotta dicentibus; solus P. Scipio Aemilianus cum toto senatu dissensit:

(μονάδες 20)

B. Παρατηρήσεις

B.1. Να ελέγξετε την εγκυρότητα των παρακάτω προτάσεων, γράφοντας το γράμμα Σ, αν η πρόταση είναι Σωστή, ή το γράμμα Λ, αν η πρόταση είναι Λάθος.

- I. Η γενέθλιος χρονολογία της ρωμαϊκής λογοτεχνίας τοποθετείται περίπου στα μέσα του 2ου π.Χ. αιώνα.
- II. Η *Αινειάδα* του Πόπλιου Βεργίλιου Μάρωνα είναι ένας περίπλοκος και πολυδιάστατος συνδυασμός της *Οδύσσειας* και της *Ιλιάδας* σε πινδαρικές διαστάσεις και γραμμένο σε σατούρνιο στίχο.
- III. Οι Τίβουλλος και Οβίδιος υπήρξαν από τους κορυφαίους ελεγειακούς ποιητές κατά τους Αυγούστειους χρόνους.
- IV. Ο κέντρων είναι ένα ποίημα που προκύπτει από τη συγκόλληση στίχων κλασικών συγγραφέων και αποτελεί ένα νέο είδος ποίησης που εμφανίζεται στην Ύστερη Αρχαιότητα.

V. Κατά τον 4ο μ.Χ. αιώνα ανατέλλει στη Δύση ένας νέος λαμπρός αστερισμός τριών ιεραρχών μεταξύ των οποίων «ο πατέρας της δυτικής υμνογραφίας», ο Αυγουστίνος.

(μονάδες 10)

B.2. Να βρείτε στα κείμενα λέξεις της λατινικής με ετυμολογική συγγένεια με τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής:

μίζερος, αντίκα, λόγος, σεγόντο, σολίστας

(μονάδες 10)

B.3. α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

tantus furor: τη γενική του ίδιου αριθμού

nihil: την ίδια πτώση του άλλου αριθμού

miserius: το επίρρημα του συγκριτικού βαθμού

exitus tales: τη γενική του ίδιου αριθμού

iis: τον ίδιο τύπο στη γενική του πληθυντικού αριθμού

inepte: τη γενική του πληθυντικού αριθμού, του ίδιου γένους στον συγκριτικό βαθμό

bona: το επίρρημα στον θετικό βαθμό

modesta: την αιτιατική του πληθυντικού αριθμού, του θηλυκού γένους στον υπερθετικό βαθμό

aetatis nostrae: την αιτιατική του άλλου αριθμού

pectore: την ονομαστική του άλλου αριθμού

patres conscriptos: τη γενική του ίδιου αριθμού

(μονάδες 15)

B.3. β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τους παρακάτω τύπους των ρημάτων (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο):

invaserat: την αφαιρετική του γερουνδίου

cuperent: το β' πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα στην άλλη φωνή

clamabam: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του υπερσυντελικού της παθητικής περιφραστικής συζυγίας

esse: το α' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του παρατατικού

fiant: i) το β' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του παρατατικού στην άλλη φωνή
ii) την αφαιρετική του ενικού αριθμού, του αρσενικού γένους του γερουδιακού
velit: τον ίδιο τύπο στην οριστική
obsequatur: το απαρέμφατο του μέλλοντα
parta sit: τον ίδιο τύπο στην άλλη φωνή
dicis: το β' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του υπερσυντελικού στην ίδια φωνή
vive: τη γενική πληθυντικού αριθμού, θηλυκού γένους της μετοχής του ενεστώτα
loquere: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα
contenderent: το ίδιο πρόσωπο του άλλου αριθμού στην οριστική του συντελεσμένου μέλλοντα στην ίδια φωνή
conscriptos: τον ίδιο τύπο στον μέλλοντα
dissensit: την αφαιρετική του σουπίνου

(μονάδες 15)

Γ.1. α. *etsi ego clamabam nihil esse bello civili miserius:* Στην παραπάνω πρόταση να εντοπίσετε τον β' όρο σύγκρισης και να τον αποδώσετε με ισοδύναμο τρόπο.

(μονάδες 4)

Γ.1. β. *atque id habe semper in memoria et in pectore:* Να μετατρέψετε το περιεχόμενο της παραπάνω πρότασης, ώστε να εκφραστεί η απαγόρευση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

(μονάδες 4)

Γ.1. γ. *in Hispaniam:* να δηλώσετε την ίδια επιρρηματική σχέση χρησιμοποιώντας το τοπωνύμιο *Ephesus*, *-i*. Ακολούθως, να δηλώσετε τη στάση σε τόπο και με τα δύο τοπωνύμια.

(μονάδες 3)

Γ.1. δ. *Sed antiquitatem tibi placere dicis, quod honesta et bona et modesta sit:* Στην παραπάνω περίοδο να μετατρέψετε τον πλάγιο λόγο σε ευθύ.

(μονάδες 4)

Γ.2. α. *Sic ergo vive:* Να μετατρέψετε την παραπάνω πρόταση από τον ευθύ λόγο στον πλάγιο, αφού την εξαρτήσετε από τη φράση *Caesar monuit militem...*

(μονάδες 4)

Γ.2. β. *sed tantus furor omnes invaserat, ut rugnare cuperent*: Να αναδιατυπώσετε την περίοδο αντικαθιστώντας το ρήμα της κύριας πρότασης *invaserat* με το ρήμα *invadit*. Να προβείτε στην απαραίτητη αλλαγή (μονάδες 2) και να την αιτιολογήσετε (μονάδες 3).

(μονάδες 5)

Γ.2. γ. Στο 3ο [τρίτο] απόσπασμα να εντοπίσετε τους εμπρόθετους προσδιορισμούς που συντάσσονται με αιτιατική, να τους καταγράψετε και να δηλώσετε την επιρρηματική σημασία του καθενός.

(μονάδες 6)

Καλή επιτυχία!

Η εκπόνηση του διαγωνίσματος έγινε με τη βοήθεια Εθελοντών Εκπαιδευτικών:

Τα θέματα επιμελήθηκε η Πανδώρα Κυριαζή.

Ο επιστημονικός έλεγχος πραγματοποιήθηκε από τη Μαρία Κεκροπούλου, τη Μαρία Αργυροπούλου, τη Μαριάννα Βενούτσου και τον Γιώργο Πλακίδα.